

František Smejkal

Národnost: česká

Datum narození: 28. července 1881

Místo narození: Pustina u Velkého Meziříčí

Datum úmrtí: 3. ledna 1938

Místo úmrtí: Brno

Sociální zařazení: S manželkou Františkou, rozenou Novotnou, měli syna Jaroslava (1920). Budoucí pedel Filozofické fakulty MU se narodil v rodině drobného rolníka, absolvoval pět tříd obecné školy a dvě třídy pokračovací živnostenské školy. V letech 1902–1905 sloužil jako ženista u c.k. zákopnického praporu č. 2 v hornorakouském Linci a následně přešel do svazku c.k. tělesné stráže (k.u.k. Leibwache), kde dosáhl hodnosti rotmistra a velitele malé odloučené jednotky v Bad Ischlu, oblíbeném letním sídle císaře Františka Josefa I. Při příležitosti návštěvy španělského krále v Bad Ischlu byl za vzorné služby vyznamenán španělským Záslužným vojenským křížem. Po nástupu císaře Karla na trůn proběhla v roce 1917 reorganizace provozu dvora a Smejkal byl přeřazen na post dvorního zřízence zodpovědného za výdej potravin z dvorního skladu ve Vídni; na této pozici setrval i několik měsíců po zániku monarchie. V roce 1919 se přestěhoval z Vídně do Československa a v roce 1920 přešel na pozici úředního sluhy při československém Ministerstvu pro správu Slovenska se sídlem v Bratislavě. Patrně díky zprostředkování ze strany Roberta Novotného, prvního pedela MU a také bývalého císařského gardisty, Smejkal nastoupil v roce 1920 do Brna na Filozofickou fakultu MU na post podúředníka a pedela. Ke Smejkalovým povinnostem patřila kromě péče o insignie fakulty také práce domovníka, tj. provádění drobných oprav na majetku MU ve správě filozofické fakulty, podílel se na správě telefonní centrály a obsluhoval vrátnici. Děkanát FF se k jeho pestrým pracovním povinnostem vyjádřil následovně: „... je zaměstnán různými úkoly jako vrátný, telefonista a domovník od časných do pozdních večerních hodin.“

Evaluace

Mezi zaměstnanci a zvláště studenty byl František Smejkal velmi oblíben pro přátelskou a otevřenou povahu; jako vysloužilý voják měl rád pořádek a řád, ale současně přístupoval hlavně k mladým lidem velmi přátelsky, rád zapřádal hovory se studenty a dokázal poradit v komplikovaných studijních i životních situacích. Mezi profesory MU byl znám pro svoji sošnou postavu, která se dobře vyjímalala při akademických slavnostech; pro zahraniční návštěvníky, zvláště z USA, byli pedelové Novotný a Smejkal přitažlivou personifikací zašlé slávy monarchie. Byl vnímán jako zosobnění tradic filozofické fakulty a v souvislosti s jeho úmrtím děkanát fakulty obdržel mnoho soustrastných dopisů.

Ohlasy

Všichni bývalí žáci naší fakulty nikdy nezapomeneme na srdečné přátelství, s nímž nás Váš pedel první vítal při vstupu na fakultu a jímž nás provázel po celou dobu našich studií. Sdílel se o všechny naše naděje a úzkosti. Pro nás bude jeho statná „císařská“ postava vždy nerozlučně spojena se všemi vzpomínkami na krásné doby studií a na první léta naší fakulty. Všichni v jeho odchodu ztrácíme kus starého a milého Brna. \ [kondolenční dopis Julia Heidenreicha děkanovi fakulty](#)

Prameny a literatura

Archiv Masarykovy univerzity, fond A2 Filozofická fakulta II, osobní spis František Smejkal, kart. 14, č. 2

In memoriam Roberta Novotného, prvního pedela brněnské univerzity. *Universitas*, 1967, č. 5–6, s. 3.